

OPRÁVNENOSŤ ŠPORTOVAŤ NA SÚŤAŽIACH INTELEKTUÁLNE ZNEVÝHODNENÝCH ŠPORTOVCOV, ŠPORTOVCOV S DOWNOVÝM SYNDRÓMOM, ALEBO AUTIZMOM

Potvrdenie spôsobilosti a klasifikácia sú nevyhnutné postupy pre spravodlivú súťaž v para-športe. Klasifikáciu musia podstúpiť všetci športovci, ktorí majú ambíciu súťažiť na medzinárodných podujatiach vysokého významu. V paralympijských športoch je klasifikácia povinná.

Klasifikáciu športovcov s intelektuálnym znevýhodnením, Downovým syndrómom, alebo autizmom riadi celosvetová organizácia Virtus, ktorá je členom Svetového paralympijskeho hnutia.

ŠPORTOVÉ TRIEDY (SKUPINY)

Intelektuálne znevýhodnenie je globálny (alebo zastrešujúci) termín pre celý rad kognitívnych a vývinových porúch a preto VIRTUS, aby zabezpečil čo možno najspravodlivejšiu súťaž rozlišuje tri športové triedy:

II1 Športovci s mentálnym postihnutím

Toto je skupina s najdlhšou tradíciou pre športovcov s intelektuálnym znevýhodnením a je zahrnutá (v niektorých športoch) do paralympijských hier. Športovci klasifikovaní v tejto športovej triede môžu na PH súťažiť v plávaní, atletike a stolnom tenise v S14, T/F20 a triede 11.

Klasifikácia do tejto športovej triedy je založená na výskume a usmerneniach Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a Americkej asociácie pre mentálne a vývojové postihnutia (AAIDD).

Aby mohol byť športovec zaradený v tejto športovej triede musí spĺňať tieto podmienky:

- IQ 75 alebo nižšie,
- Významné obmedzenia v adaptívnom správaní vyjadrené v koncepcných, sociálnych a praktických adaptačných schopnostiach,
- Znevýhodnenie musí byť diagnostikované pred dovŕšením 22. roku života (t. j. vo vývinovom štádiu života).

Športovci v skupine II1 musia počas súťaže prekonať určité výzvy. Patria medzi ne napr. udržať správne tempo počas pretekov, taktika a adaptácia na zmeny v súťaži, ako sú body vzletu pri skokoch a pod.

II2 Športovci s mentálnym znevýhodnením a významným dodatočným znevýhodneným ako napr. Downov syndróm

Je veľmi bežné, že ľudia s intelektuálnym znevýhodneným majú aj fyzické a/alebo zmyslové znevýhodnenia, ako je detská mozgová obrna alebo zrakové znevýhodnenie. Ďalšie pridružené znevýhodnenia môžu zahŕňať rozdiely v anatomických a svalových štruktúrach, problémy so srdcovocievny, či dýchacím systémom. Intelektuálne a telesné/zmyslové znevýhodnenia sa často ovplyvňujú spoločne, čo znamená, že športovci sa musia prispôsobiť a prekonať viacero prekážok naraz.

Downov syndróm je najbežnejšou formou geneticky identifikovaného intelektuálneho znevýhodnenia.

- Aby mohol byť športovec zaradený v tejto športovej triede musí spĺňať podmienky triedy II1 a musí mať pridružené iné závažné znevýhodnenie.

II3 Športovci s autizmom

Autizmus alebo porucha autistického spektra, PAS (angl. Autism Spectrum Disorder, ASD) je neurologická a vývojová porucha, ktorá zasahuje oblasť interakcie k ostatným ľuďom, komunikáciu voči okoliu a správanie k ostatným ľuďom. Napriek tomu, že PAS môže byť diagnostikovaný v ktoromkoľvek veku, opisuje sa ako "vývojová porucha", pretože príznaky sa najčastejšie prejavujú v prvých dvoch rokoch života.

Povedomie o autizme a ASD rastie na celom svete u dospelých aj detí. Približne 60 až 70 percent detí s diagnostikovaným autizmom má tiež diagnostikované intelektuálne znevýhodnenie. Niektorí ľudia však nemajú intelektuálne znevýhodnenie a tento stav sa predtým označoval ako Aspergerov syndróm alebo sa niekedy nazýva vysoko funkčným autizmom.

VIRTUS vytvoril príležitosť na zmenu života a umožnila ľuďom s autizmom súťažiť a športovať na najvyššej výkonnostnej úrovni.

Aby mohol byť športovec zaradený v tejto športovej triede musí spĺňať tieto podmienky:

- Formálna diagnóza autizmu (ASD) vykonaná kvalifikovaným lekárom s použitím akceptovaných diagnostických techník.
-

Čo potrebuje športovec na to aby mohol byť klasifikovaný VIRTUSom?

Je potrebné vyplniť formulár Žiadosť a doložiť:

- Fotka na pas,
- Fotokópia pasu,
- Psychologické správy:
 - Významné narušenie intelektuálneho fungovania – musí sa posúdiť pomocou medzinárodne uznávaného a odborne spravovaného IQ testu ako napr.:
 - Wechsler Intelligence Scale – WISC (vo veku 6 – 16 rokov) a WAIS (vo veku 16 – 90 rokov) vrátane regionálnych variácií ako HAWIE, S-SAIS a MAWIE. (Poznámka: WASI nie je akceptovaný)
 - Progresívne matice Raven (Poznámka: CTZ nie je akceptovaná)
 - Významné obmedzenia v adaptívnom správaní Vineland Adaptiv Behavior Scale, ABAS alebo AAMR adaptívne škály správania.
- Povinné len pre športovcov s Downovým syndrómom)
 - Cytogenetický test (potvrdenie trizómie 21),
 - FAST assesment,
 - Potvrdenie o asymptomatickosti AAI (röntgen krčnej chrbtice).

Pre pomoc s klasifikáciou kontaktujte

**VŠETK DOKUMENTY MUSIA BYŤ VYPLNENÉ V ANGLIČTINE,
ALEBO ÚRADNE PRELOŽENÉ DO ANGLIČTINY**